

Istungidokument

B9-0204/2024

3.4.2024

ETTEPANEK VÕTTA VASTU LIIDU ÕIGUSAKT

vastavalt kodukorra artikli 47 lõikele 2

ELi ja Maroko vahelise lepingu, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja kalandustoodetega seotud vastastikuseid liberaliseerimismeetmeid, peatamise kohta

Jorge Buxadé Villalba, Mazaly Aguilar, Hermann Tertsch, Margarita de la Pisa Carrión

Ettepanek võtta vastu liidu õigusakt ELi ja Maroko vahelise lepingu, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja kalandustoodetega seotud vastastikuseid liberaliseerimismeetmeid, peatamise kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punkti d, artikli 4 lõike 2 punkti d ning artikleid 38, 39, 40, 43, artikli 207 lõiget 4 ja artiklit 225,
 - võttes arvesse Euroopa–Vahemere piirkonna lepingut, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel – Protokoll nr 1 Marokost pärinevate põllumajandustoodete ühendusse importimisel kohaldatava korra kohta – Protokoll nr 2 Marokost pärinevate kalandustoodete ühendusse importimisel kohaldatava korra kohta – Protokoll nr 3 ühendusest pärinevate põllumajandustoodete Marokosse importimisel kohaldatava korra kohta – Protokoll nr 4 mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratluse ja halduskoostöö meetodite kohta – Protokoll nr 5 haldusasutuste vastastikuse abi kohta tolliküsimustes – Lõppakt – Ühisdeklaratsioonid – Kirjavahetuse vormis sõlmitavad lepingud – Ühenduse deklaratsioon – Maroko deklaratsioonid,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 28. septembri 2005. aasta otsuse (millega võetakse vastu Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärus) artiklit 5,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 47 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) reguleeritav toidu- ja söödaalane kiirhoiatussüsteem on toiduahelas esinevate rahvaterviseohtusid puudutava teabe kiire vahetamise mehhanism;
- B. arvestades, et toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi liikmesriigid andsid aastatel 2020–2023 teada rohkem kui 17 400 juhtumist; arvestades, et üle 74 % teadetest on seotud ELi-väliste riikidega, kusjuures 42 % toidualastest hoiatusteadetest puudutasid ainuüksi Hiinat, Marokot, Indiat ja Türgit;
- C. arvestades, et ainuüksi 2023. aastal edastati selle süsteemi kaudu kuni 28 hoiatust seoses Hispaanias Maroko toodetes avastatud saastatusega, näiteks elavhõbeda või *Anisakise* esinemisega kalades;
- D. arvestades, et viimasel ajal (14. veebruaril 2024, 4. märtsil 2024, 15. märtsil 2024 jne) on esitatud mitu teadet, milles antakse teada noroviiruse II genotüübi ja A-hepatiidi leidmisest Marokost Hispaaniasse toodud maasikates;

- E. arvestades, et noroviiruse II genotüübi ja A-hepatiidi esinemist puudutavat hoiatust peetakse tõsiseks rahvatervise ohusignaaliks, kuna on ületatud selle aine lubatud piirmäär 25 g;
- F. arvestades, et Valencia põllumajandustootjate liidu (AVA-ASAJA) hinnangul¹ võib selline nakkus olla tingitud asjaolust, et imporditud maasikaid on kastetud reoveega, mis oleks lisatõend ELi-välistelt toodetelt nõutava taimetervise kontrolli lõtvuse kohta ja millel võivad olla väga negatiivsed tagajärjed rahvatervisele;
- G. arvestades, et kuna Maroko tooted ohustavad tõsiselt Euroopa rahvatervist, ei täida Maroko ELi ja Maroko vahelist lepingut, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja kalandustoodetega seotud vastastikuseid liberaliseerimismeetmeid;
- H. arvestades, et ELi ja Maroko vaheline lepinguga, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja kalandustoodetega seotud vastastikuseid liberaliseerimismeetmeid, alandati Maroko põllumajandustoodete imporditolli 55 % ja samade toodete eksporditolli Marokosse 70 %;
- I. arvestades, et lepingu tagajärjel on põllumajandustoodete kaubandusbilanss selgelt Euroopa põllumajandustootjate kahjuks, kuna nende tooted ei saa konkureerida võrdsetel tingimustel Maroko toodetega;
- J. arvestades, et Euroopa põllumajandussektor on äärmiselt haavatavas olukorras tulenevalt liiga rangetest keskkonnanormidest, karmidest fütosanitaarkontrolli standarditest, kõrgetest tootmiskuludest ja ebaausast konkurentsist kolmandates riikides, mille toodetelt ei nõuta sama kvaliteeditaset, mida nõutakse Euroopa põllumajandustootjate toodetelt;
- K. arvestades, et sellisest olukorrast hoolimata antakse Maroko valitsusele raha muu hulgas põllumajandustaristu arendamiseks, samal ajal kui põllumajandustootjate toetamine sõltub üha rohkemate nõuete täitmisest;
1. kutsub komisjoni üles peatama ELi ja Maroko vaheline leping, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja kalandustoodetega seotud vastastikuseid liberaliseerimismeetmeid, kuni on võimalik tagada, et Marokost pärit tooted vastavad samadele ohutus- ja kvaliteedistandarditele, mida nõutakse Euroopa toodetelt;
 2. kutsub komisjoni üles nõudma Hispaania valitsuselt vajalike meetmete võtmist, et tagada Marokost pärit toodete toiduohutus;
 3. kutsub komisjoni üles tugevdama järelevalvet Marokost imporditud toodete üle, et oleks võimalik avastada A-hepatiidiga saastunud maasikatega samalaadsed juhtumid;
 4. kutsub komisjoni üles võtma vajalikke meetmeid, et tagada meie põllumajandustootjate aus konkurents kolmandate riikide põllumajandustootjatega, vaadates läbi vabakaubanduslepingud ja kaubanduslepingud, mis on samalaadsed Marokoga sõlmitud

¹ Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmetel on A-hepatiit A-hepatiidi viirusest (HAV) tingitud maksapõletik, mis kandub edasi peamiselt siis, kui nakkuseta (ja vaksineerimata) inimene neelab alla nakatunud inimese väljaheidetega saastunud vett või toitu.

lepingutega ja mille puhul tooted ei vasta meie põllumajandustootjatelt nõutavatele standarditele või kujutavad endast igal juhul kõlvatut konkurentsi turumajanduse tingimustes;

5. kutsub komisjoni üles võtma kõik vajalikud meetmed Euroopa põllumajandustootjate olukorra parandamiseks, sealhulgas tegema järgmist: vähendama märkimisväärselt bürokraatiat, kaotama kõik abi saamise ideoloogilised tingimused (ideoloogilisena mõistetakse tingimusi, mis erinevad põllumajandus- või loomakasvatuse tegevõtte tavapärase tegevusega seotud tingimustest), lihtsustama taimekaitsevahendite kontrolli ja kasutamise nõudeid, et leevendada koormust ja suurendada põllumajandusettevõtete kasumlikkust, ning korraldama Euroopa põllumajandustooteid puudutavaid teadlikkuse suurendamise ja edenduskampaaniaid;
6. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Euroopa põllumajandustootjad on kriitilises olukorras, mis on suuresti tingitud liidu keskkonnapüüdluste raames aetavast poliitikast ja maapiirkondade vastu suunatud rünnakutest. Samal ajal Euroopa Liit parimal juhul tolereerib primaarsektoris kolmandatest riikidest pärit toodete kõlvatut konkurentsi.

Üks sellise olukorra näide on ELi ja Maroko vaheline leping, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja kalandustoodetega seotud vastastikuseid liberaliseerimismeetmeid. Selle lepingu tagajärjel tuuakse Euroopa turule Maroko tooteid, mis ei vasta Euroopa tootjatelt nõutavatele tervishoiu- ja hügieenistandarditele ning mille tõttu edastatakse vaheaegadega, kuid siiski jätkuvalt terviseohu hoiatusi, mis on tarbijate seisukohast vastuvõetamatu ja solvab meie põllumajandustootjaid, kes täidavad rangelt kõiki neile pandud nõudeid.

Seepärast on käesoleva liidu õigusakti vastuvõtmise ettepaneku eesmärk kutsuda Euroopa Komisjoni üles peatama eespool nimetatud leping Marokoga ja kõik muud samalaadset kahjulikud lepingud, tugevdama Marokost pärit importtoodete järelevalvet ning võtma kiireloomulisi ja struktuurimeetmeid, et tagada Euroopa põllumajandustootjatele võimalus õiglaseks konkurentsiks kolmandate riikide põllumajandustootjatega, samuti valdkonnaüleseid meetmeid, et tagada nende suhtes kohaldatavate tingimuste üldine paranemine, sealhulgas abi andmise süsteemi parandamine, suurem paindlikkus, mis tagab alati turvalisuse, ja vähem bürokraatiat.